

Symbiose bij dieren

SYMBIOSE is een mooi woord voor organismen die op onze aarde met elkaar samenleven. Heel veel mensen doen dat gelukkig al. Het is vrijwel zeker dat de mens dat heeft overgenomen van de dieren. De dieren waren immers al veel eerder op onze aarde dan de mensen. Daarom moet het wel dieren zijn geweest die in de evolutie van hun bestaan dat hebben doorgegeven aan de mens. Zeker in koude nachten was het genoegzaam om bij elkaar in een hol te slapen. Lekker dicht tegen elkaar aan om zo de broodnodige warmte lang te behouden. Verdraagzaamheid en tolerantie speelden daarbij een grote rol. Iemand die de hele nacht lag te woelen en de rust op die manier danig verstoorde, werd uit het hol verwijderd. En zo ontstond er langzamerhand een eenheid van personen die zich lekker en vertrouwd voelden met elkaar.

Denk maar eens hoe lekker een bed is op zondagochtend als je geen verplichtingen hebt en kunt genieten van het hele gezin die dan samenstroomt in het warme hol van de ouders. Eigenlijk zouden we moeten instellen dat onze klok elke zondagochtend om twaalf uur, drie uur in tijd terug wordt gezet. Zo krijgt elk gezin de tijd om elkaar beter te leren kennen en te accepteren. De hele maatschappij zou er bij gebaat zijn.

In mijn praktijk ken ik verhalen van katten die de nacht in alle rust doorbrengen met een muis of rat die op hun warme buik slaapt. Of hond die de nacht doorbrengt met zijn onafscheidelijk konijn. En over een hengst die niet kan slapen zonder z'n vriendin de geit. Ik ken zelfs een verhaal van een leguaan die pas rust had als een sprinkhaan op z'n rug had plaats genomen. Dit zijn geen excessen maar deze gebeurtenissen komen dagelijks voor in onze dierenwereld.

Tolerantie en verdraagzaamheid zijn de sleutelwoorden voor deze vormen van samenleven. Uiteraard speelt er nog een zeer belangrijke factor mee. Het ene dier is attenter op gevaren dan de andere. Ze duldden elkaar omdat de een de ander waarschuwt voor problemen. Dieren hebben dat heel goed met elkaar afgesproken in een voor ons mensen onbegrijpelijke taal.

Neem nou dat kleine poetsvisje die alle parasieten verwijderd op de huid van een grote mantelrog die meer dan duizend keer groter is dan het visje zelf. In ruil daarvoor krijgt het poetsvisje bescherming en kan het zich voortplanten.

De grootste krokodillen openen hun enorme kaken om hun gebit te laten reinigen door een klein vogeltje. In ruil daarvoor nestelt het vogeltje in zijn buurt en er is geen enkele

roofvogel die haar jongen dan nog durft te belagen. Er zijn zelfs kleine vogels die hun nestje bouwen in de enorme burchten van een adelaarsnest.

In Afrika zag ik een leeuw gewoon door een kudde grazende impala's lopen. Af en toe keek een impala op, maar samen met de altijd aanwezige zebra's voelden ze dat er niets aan de hand was. De dieren gedoogden elkaar en wisten precies wanneer de leeuw wel of geen honger had ... In de dierenkliniek waar ik werkzaam was stond een enorme stier van meer dan duizend kilo en elke nacht kwam er een klein poesje van drie kilo naast hem slapen in het stro.

Bijna elk klein kind heeft een lievelingsattribuut. Dat kan een onmisbaar beertje zijn die overall mee naar toe moet of een simpel doekje. Ook al gaat dat kind naar de tandarts, naar bed of naar de Beekse Bergen, zonder dat dierbare stukje is er geen leven. Menig ouder heeft al heel wat kilometers moeten omrijden om een onmisbaar 'stukje' van hun kind weer op te halen. Dat is allemaal samen te vatten onder het, onmisbaar zijn, of niet zonder dat kunnen leven.

In mijn dierenpension worden heel wat rariteiten afgegeven bij een dier wat hier een paar weken moet verblijven. Ik heb daar geen problemen mee. Soms heeft een konijntje een klein knuffelbeertje als hokgenoot en een parkiet een onmisbaar balletje. Een fret laat overdag een speelgoedbeestje alle hoeken van het hok zien, maar als hij gaat slapen moet die knuffel mee in het slaapverblijf. Net als mensen kunnen dieren hun amulet niet missen.

Het mooiste om te zien is altijd mijn laatste nachtronde langs alle dieren. Het altijd hongerige varken dat overdag niemand bij haar eetbak verdraagt, slaapt dan met drie kippen die op haar warme buik veilig de nacht door brengen. De Vlaamse Reuzen konijnen die elkaar overdag wel kunnen schieten liggen dan gezamenlijk naast elkaar. De geiten en de schapen die overdag vinden dat ze totaal niet bij elkaar horen, liggen 's nachts tegen elkaar aan en leggen hun hoofd op elkaars lichaam ter ruste. De Alexander parkiet slaapt naast een tortelduifje en een kanarie brengt de nacht door tegen een glansspreeuw. Onder de vleugels van een Barnevelder kip liggen twee cavia's te slapen. De vuurrugfazant die overdag de populaire vogel uithangt, slaapt 's nachts met een pauwstaartduifje aan beide zijden. In een kokosnoot liggen dertien muizen te slapen en in een klein mayonaise emmertje zie ik zeven snaveltjes op een rijtje van de zebra vinkjes.

Ik kan nog vele dieren opnoemen die de nacht in volledige harmonie met andere diersoorten doorbrengen. Het geeft mij in ieder geval een goed gevoel als ik mijn dierendag weer afsluit en daarna zelf ga rusten. De volgende ochtend is de haan mij altijd voor in het opstaan en scharrelt het varken alweer rond. De konijnen hebben ruzie over een afgevalen appel en de fazant weet niets meer van de vorige nacht. De parkieten schreeuwen om het hardst en de cavia's gaan hun eigen drukke weg. De eekhoorns buitelen weer rond in hun verblijf en de prairie hondjes liggen te genieten van de eerste ochtendzonnestrallen.

Ik weet nu dat de dag weer is begonnen en dat deze start met het zelfde ritueel van gisteren, dierverzorging. Bij het minst geringste geluid van de schuurdeur, staan ze allemaal in volgorde van belangrijkheid te wachten op voeding. En ik mag dat uitdelen.

Eigenlijk heb ik een heel mooi beroep gekozen

SKUKUZA